МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

Н А Р Е Д Б А

№ …….

за придобиване на квалификация по професията

„СИЛИКАТЕН ДИЗАЙН“

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията код 021204 "Силикатен дизайн" от област на образование "Изкуства" и професионално направление код 0212 "Моден, интериорен и промишлен дизайн" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията код 021204 "Силикатен дизайн" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация по професията, за придобиване на квалификация по част от професията, както и за достигане на отделни единици резултати от ученето.

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 5 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по професията.

ПРОЕКТ

Раздел II

Съдържание на държавния образователен стандарт

(1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от учене за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията, критериите и средствата за оценяване на всяка единица резултат от учене, съвкупността от единици резултати от ученето, които формират придобиването на квалификация по част от професия, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, започват да се прилагат от учебната 2026 - 2027 г. за учениците, които постъпват в VIII клас в училищното професионално образование и обучение, а за лица, навършили 16 години - от 1 януари 2026 г.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ

Приложение към чл. 2

ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „СИЛИКАТЕН ДИЗАЙН“

Професионално направление:					
Код: 0212	**Наименование: Моден, интериорен и промишлен дизайн**				
Професия					
Код: 021204	**Наименование: Силикатен дизайн**				
Степени на професионална квалификация		**-**	**-**	**III**	**-**
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)		**-**	**-**	**4**	**-**
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)		**-**	**-**	**4**	**-**

ПРОЕКТ

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Силикатен дизайн“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г. изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1. За придобиване на трета степен на професионална квалификация

- за ученици - завършено основно образование
- за лица, навършили 16 години - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование;

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Силикатен дизайн“, проектират и реализират художествено-пространствени изделия от силикатни материали – керамика, стъкло и порцелан, с декоративна или функционална насоченост. Те съчетават знания по пластично формообразуване, технология на силикатното производство и изразни средства на дизайна при създаване на оригинални обекти с интериорно или екстериорно приложение.

В своята работа те изготвят скици, чертежи и макети, моделират обемно-пространствени форми и композиции, съобразени с функцията и средата, в която ще бъдат използвани. Използват различни техники – ръчно моделиране, леене в гипсови форми, формуване и декориране, прилагат знания за термична обработка, глазиране и изработка на калъпи. Познават свойствата на основни и спомагателни материали, както и начина на работа с гипс, глина, цветни глазури и надглазурни бои.

Процесът на проектиране включва последователни етапи – от изследване и скициране, през подбор на технология и материали, до изработка на крайния продукт и неговата художествена и техническа оценка. Лицата създават естетически издържани и функционални изделия, като спазват изискванията за безопасност, опазване на околната среда и устойчиво използване на ресурсите.

Професията изисква сръчност, прецизност, естетическа чувствителност, концентрация и последователност. Лицата, упражняващи тази дейност, се реализират в ателиета, керамични и художествени работилници, производствени звена или като самостоятелни автори, ангажирани с дизайна и изработката на силикатни изделия за декоративни, архитектурни, битови и художествени цели.

ПРОЕКТ

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)												
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13
		Обща ПП		Отраслова ПП				Специфична ПП						
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление „Моден, интериорен и промишлен дизайн“

ЕРУ 3. Изграждане на обемно-пространствени форми и структури

ЕРУ 4. Избор и приложение на материали и технологии

ЕРУ 5. Прилагане на композиционни принципи в дизайнерския процес

ЕРУ 6. Реализация на дизайнерски проект в съответствие с професионалната и правна рамка

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 7. Разработване на идея и идейна скица за силикатен обект

ЕРУ 8. Изграждане на форми чрез ръчно моделиране или формова техника

ЕРУ 9. Подбор и прилагане на декоративни техники (резба, глазура, печат и др.)

ЕРУ 10. Изпичане, обработка и довършване на силикатния продукт

ЕРУ 11. Работа с материали като глина, порцелан, стъкло

ЕРУ 12. Създаване на серия от изделия с концептуална и стилистична цялост

ЕРУ 13. Представяне на авторски проект и художествена композиция

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Силикатен дизайн“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията

ЕРУ 1	**Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда**
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасни условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	• Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки

ПРОЕКТ

	• Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	• Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	• Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	• Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда и ЗБУТ • Познава трудово-правните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социално развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	• Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място
Компетентности	• Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее теоретични знания за: - хигиенните норми - здравословните и безопасни условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда Част по практика на професията: • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	**Икономика и предприемачество**
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	• Познава основни икономически понятия - търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката - данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите - приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологична отговорност при ръководене на бизнес
Умения	• Използва основни икономически понятия като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	• Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	• Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	• Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си

ПРОЕКТ

Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството Част по практика на професията: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отраслова професионална подготовка по професията

ЕРУ 3	**Изграждане на обемно-пространствени форми и структури**
Резултат от учене 3.1	Проектира обемно-пространствени форми, съобразени с функция и контекст
Знания	• Изрежда основни геометрични и органични обемни форми • Разграничава конструктивни принципи при изграждане на форма • Разбира влиянието на функцията върху формата в дизайна
Умения	• Създава проектни идеи с обемна форма, съобразени с целта и средата • Анализира функционални и визуални качества на проектираната форма • Интерпретира обем в скица или чертеж
Компетентности	• Проектира обемни структури, отговарящи на функционални, естетически и контекстуални изисквания
Резултат от учене 3.2	Моделира елементи и композиции с помощта на ръчни и дигитални средства
Знания	• Изброява основни техники за ръчно моделиране и цифрово триизмерно представяне • Познава материали и средства, подходящи за обемна визуализация (хартия, картон, глина, софтуер) • Разбира конструктивната логика при създаване на модел
Умения	• Моделира обекти чрез ръчни техники (рязане, лепене, изграждане) • Използва дигитални инструменти за триизмерно представяне • Създава елементи и цялостни обемни композиции

ПРОЕКТ

Компетентности	• Моделира проектни решения, използвайки подходящи материали и инструменти в зависимост от задачата
Резултат от учене 3.3	Създава макети или образци на продукти от различни области на дизайна
Знания	• Обяснява целта и структурата на макета като етап от проектния процес • Разграничава типове макети – обемни, конструктивни, функционални • Изброява спецификите на представяне на различни дизайнерски обекти
Умения	• Изгражда макети, използвайки различни мащаби и материали • Представя идеи чрез прототип или модел • Оформя макета съгласно инструкции
Компетентности	• Използва прецизен и естетически издържан макет или образец като средство за визуализиране и комуникация на дизайнерски идеи
Резултат от учене 3.4	Представя формата с подходящи визуални и конструктивни средства
Знания	• Познава техники за представяне на форма – скица, чертеж, макет, дигитална визуализация • Разграничава основни проекционни способи (изометрия, перспектива, разпятие) • Разбира значението на мащаба и пропорцията при визуализацията
Умения	• Визуализира формата чрез подходящ способ спрямо задачата • Представя конструкцията и материалите на обекта ясно и четливо • Комбинира различни техники за пълноценно представяне на проекта
Компетентности	• Представя обемно-пространствени решения чрез разбираеми и професионално издържани визуални средства
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира знания относно формообразуване, конструктивни принципи и начини за представяне на форма. Владее основни понятия, свързани с обем, мащаб, композиция и материал Част по практика на професията: • Проектира и моделира обемни форми, създава макети и визуализира решения с адекватни средства. Представя дизайнерски идеи, съобразени с функцията и контекста на проекта
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	**Избор и приложение на материали и технологии**
Резултат от учене 4.1	Разграничава основните видове материали според техните свойства и предназначение

ПРОЕКТ

Знания	• Изброява основните видове материали, използвани в различни дизайнерски области (текстил, дърво, пластмаса, глина, стъкло и др.) • Разграничава свойства като еластичност, твърдост, прозрачност, текстура, устойчивост • Дефинира подходящи материали за конкретна функция и среда
Умения	• Класифицира материали по външни признаци и свойства • Описва въздействието на даден материал върху визията и функционалността на обекта • Сравнява материали спрямо критерии като трайност, обработваемост и естетика
Компетентности	• Избира материали, съобразени с функциите и естетическите изисквания на дизайнерския проект
Резултат от учене 4.2	Подбира материали, съобразени с функционалните и естетическите изисквания на проекта
Знания	• Познава принципите за съчетаване на материали в проектна среда • Обяснява как изборът на материал влияе върху възприемането на формата и пространството • Разграничава традиционни и съвременни материали
Умения	• Анализира проектна задача и избира подходящи материали • Аргументира избора си спрямо функционални, визуални и технологични критерии • Комбинира материали в съответствие с концепцията и дизайна
Компетентности	• Подбира целенасочено материали, отговарящи на проектната идея и среда на приложение
Резултат от учене 4.3	Използва подходящи инструменти, техники и технологии за обработка на материалите
Знания	• Познава основни ръчни и машинни техники за обработка на различни материали • Описва характеристиките на инструментите и оборудването за специфични дизайнерски дейности • Разграничава технологични етапи при изработка на обект
Умения	• Работи безопасно с основни инструменти и материали • Извършва обработка (рязане, сглобяване, шиене, моделиране и др.) • Прилага подходяща техника в зависимост от материала и целта
Компетентности	• Използва технологии и инструменти адекватно при създаване на дизайнерски продукт
Резултат от учене 4.4	Спазва изискванията за устойчивост, безопасност и естетика при работа с материали
Знания	• Познава принципи на устойчив дизайн и екологично съобразен избор на материали • Разграничава добри практики за безопасна работа • Изрежда критериите за естетическа оценка на повърхности, съединения и обработка
Умения	• Работи по начин, който щади материалите и околната среда

ПРОЕКТ

	• Спазва правила за безопасност при използване на инструменти и вещества • Извършва довършителни дейности с внимание към детайла
Компетентности	• Работи с материали отговорно, безопасно и естетически прецизно
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира знания относно видове материали, свойства и подходящи технологии за тяхната обработка. Владее понятия за устойчивост, безопасност и естетическо качество Част по практика на професията: • Подбира и използва материали, инструменти и техники според проектна задача. Спазва изисквания за безопасност и прецизност при изпълнение
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 5	**Прилагане на композиционни принципи в дизайнерския процес**
Резултат от учене 5.1	Конструира визуална композиция, съобразена с предназначението и средата
Знания	• Дефинира основните елементи и принципи на композицията (баланс, ритъм, мащаб, център на интерес) • Разграничава композиционни подходи според предназначение – функционален, естетически, информационен • Обяснява влиянието на средата върху възприемането на композицията
Умения	• Изгражда композиции, съобразени с функционалните и естетическите изисквания на проекта • Адаптира композицията към специфичен контекст • Организира пространството в двумерен и тримерен план
Компетентности	• Прилага композиционни решения, съобразени с целта, средата и типа дизайнерски продукт
Резултат от учене 5.2	Използва пропорции, ритъм, мащаб и балансирани форми при изграждане на обекти
Знания	• Дефинира съотношения, пропорционални системи (златно сечение, модулни решетки) • Разграничава симетрия и асиметрия, динамичен и статичен баланс • Разбира ролята на ритъма, повторението и контраста в композицията
Умения	• Използва пропорции при изграждане на форми и обеми • Планира ритъм и повторяемост в декоративни или функционални елементи

ПРОЕКТ

	• Поддържа визуален баланс в оформлението
Компетентности	• Използва съзнателно пропорции, ритъм и мащаб като изразни средства в дизайна
Резултат от учене 5.3	Визуализира идеи чрез скици, чертежи, табла или дигитални изображения
Знания	• Изброява различни методи за визуално представяне на проектна идея • Обяснява целта на идейната, техническата и представителната скица • Разграничава традиционни и дигитални средства за визуализация
Умения	• Скицира и чертае проектни идеи по разбираем начин • Използва цветове, контури и визуални акценти за подсилване на идеята • Представя проекта си в подходящ мащаб и формат
Компетентности	• Представя проектна идея чрез визуални средства, съобразени със съдържание и аудитория
Резултат от учене 5.4	Оценява естетическата и функционалната издържаност на проектното решение
Знания	• Дефинира критерии за оценка на дизайнерски продукт (функция, композиция, материали, въздействие) • Разграничава успешна и неефективна композиция • Разбира ролята на обратната връзка в процеса на самооценка
Умения	• Анализира визуални и функционални качества на собствен проект • Сравнява проектни варианти спрямо зададени критерии • Обосновава избор на композиционни и визуални решения
Компетентности	• Оценява цялостта на дизайнерското решение и прави аргументирани корекции при необходимост
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира знания относно принципите на композиция, пропорции, ритъм и визуална логика. Владее понятия, свързани с композиционно изграждане на форма и пространство Част по практика на професията: • Прилага композиционни принципи в реализацията на проектни идеи. Представя и обосновава визуалното решение чрез скици, чертежи и/или дигитални визуализации
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 6	**Реализация на дизайнерски проект в съответствие с професионалната и правна рамка**

ПРОЕКТ

Резултат от учене 6.1	Организира етапите на дизайнерския процес в съответствие с възложената задача
Знания	• Дефинира основните фази на дизайнерския процес – проучване, идея, разработка, реализация, представяне • Разграничава целите и изискванията на проектната задача • Описва методи за планиране и разпределение на дейности
Умения	• Организира последователни етапи на работа според спецификата на проекта • Съставя график и разпределя задачи при индивидуална или екипна работа • Проследява напредъка и коригира при необходимост
Компетентности	• Управлява ефективно работния процес при реализиране на дизайнерски проект
Резултат от учене 6.2	Поддържа работната среда и използва оборудване при спазване на стандартите за безопасност
Знания	• Дефинира правилата за безопасна работа в художествена и производствена среда • Разграничава рисковете, свързани с използването на оборудване и материали • Обяснява принципи за организиране на ефективна и подредена работна среда
Умения	• Поддържа работното си място чисто, безопасно и подредено • Работи със специализирани инструменти и съоръжения по правилен начин • Следи за изправността на използваното оборудване
Компетентности	• Осигурява безопасна и функционална работна среда в процеса на дизайнерската работа
Резултат от учене 6.3	Спазва етични норми и правила за оригиналност при създаване на дизайн
Знания	• Дефинира принципите на професионалната етика и добрите практики в дизайна • Разграничава оригинално съдържание от копирано или заимствано • Разбира последиците от нарушаване на авторски норми
Умения	• Създава авторски визуални решения, съобразени с етични стандарти • Проверява и документира използвани източници и вдъхновения • Участва в обсъждане и защита на авторски позиции
Компетентности	• Действа почтено и отговорно при създаване на дизайн, като спазва етични и творчески стандарти
Резултат от учене 6.4	Прилага авторски и сродни права при реализация и представяне на проекта
Знания	• Познава основните положения на Закона за авторското право и сродните му права • Разграничава свободно съдържание, лицензирано и защитено произведение

ПРОЕКТ

	• Разбира начините за защита и легално използване на визуално съдържание
Умения	• Прилага авторски права при създаване, представяне и публикуване на проект • Проверява лицензите на използвани елементи, шрифтове, изображения и материали • Обозначава авторство и съгласува използвани ресурси
Компетентности	• Спазва правната рамка при работа с визуално съдържание и защитава собствените и чуждите права
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира знания относно етапите на дизайнерския процес, безопасност и авторско право. Владее понятия, свързани с професионална етика и правна отговорност в дизайна. Част по практика на професията: • Организира проектната работа, поддържа безопасна среда и работи с уважение към авторските права. Представя проект, съобразен с професионалната и етичната рамка
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията

ЕРУ 7	**Разработване на идея и идейна скица за силикатен обект**
Резултат от учене 7.1:	Анализира функцията и контекста на силикатния обект
Знания	• Описва основни видове силикатни изделия и тяхното приложение (интериор, екстериор, декоративно или функционално използване) • Разграничава социални, културни и пространствени фактори, влияещи върху формата и функцията • Обяснява принципите за адаптиране на изделието към контекста на употреба
Умения	• Анализира средата, в която ще се използва силикатният продукт • Определя целева група и предназначение на изделието • Формулира изходни параметри и функционални изисквания
Компетентности	• Дефинира задачи за проектиране на силикатен обект в съответствие с контекста и целта на проекта
Резултат от учене 7.2	Генерира идеи за формообразуване и художествена концепция
Знания	• Познава базови принципи на художествената композиция, пропорция и стил • Разпознава влиянието на природни и културни форми в дизайна • Обяснява връзката между форма, функция и естетическа изразност
Умения	• Използва различни източници на вдъхновение (природа, изкуство,

ПРОЕКТ

	история, архитектура) • Разработва варианти на идея чрез експериментално скициране • Комбинира форми, текстури и цветове за постигане на визуален ефект
Компетентности	• Създава оригинална концепция, която изразява художествена идея и функционално намерение
Резултат от учене 7.3	Изработва идейна скица на силикатен обект
Знания	• Познава техники за ръчно и дигитално скициране • Разграничава стилове на визуално представяне – технически, художествен, илюстративен • Описва структурни и декоративни елементи на изделието
Умения	• Скицира форма, пропорции и основни характеристики на изделието • Представя скицата от различни ъгли и с пояснителен текст • Използва графични изразни средства за подчертаване на функцията и стила
Компетентности	• Представя идея чрез ясна, четлива и комуникативна скица, подходяща за обсъждане и развитие
Резултат от учене 7.4	Документира идеята с кратко описание и визуални материали
Знания	• Познава структурата и функциите на дизайнерското табло или творчески дневник • Разграничава компоненти на идеен проект – заглавие, скици, цветова палитра, текстово описание • Обяснява основни принципи на графично оформление
Умения	• Подбира подходящи визуални и текстови елементи • Организира идеята в табло или дигитален файл • Изготвя кратко описание на концепцията, предназначението и основните елементи
Компетентности	• Представя идеята по начин, който улеснява нейното разбиране и последваща реализация
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Демонстрира разбиране за връзката между функция, форма и контекст • Разграничава етапи на разработване на идея и способи за визуализация Част по практика на професията: • Разработва собствена концепция за силикатен продукт и представя идейна скица • Създава табло или презентационен материал с описание и визуални елементи
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по

ПРОЕКТ

	практика
ЕРУ 8	**Изграждане на форми чрез ръчно моделиране или формова техника**
Резултат от учене 8.1	Прилага ръчни техники за моделиране на силикатни форми
Знания	• Познава основните техники за ръчно моделиране (изграждане от пити, навиване, отливане и др.) • Разграничава инструментите и материалите, използвани при ръчна обработка • Описва етапите на ръчно изграждане – от формообразуване до сушене
Умения	• Подготвя глина или друг силикатен материал за моделиране • Прилага конкретна ръчна техника за оформяне на изделието • Обработва повърхността и детайлите за постигане на желаната форма
Компетентности	• Извършва ръчно моделиране, съобразено с художествената концепция и функционалните изисквания
Резултат от учене 8.2	Изработва изделия чрез формова техника (отливка, шаблониране и др.)
Знания	• Познава принципите на работа с гипсови форми и калъпи • Разграничава методите на формуване: отливане, пресоване, отпечатване • Описва особеностите при работа със силикатна шликерна маса
Умения	• Подготвя калъп и работна среда • Извършва отливане или шаблониране на изделие • Контролира дебелината, времето и процеса на втвърдяване
Компетентности	• Използва формова техника при серийно възпроизвеждане или прецизна реализация на изделие
Резултат от учене 8.3	Съчетава ръчни и формови техники в творчески проект
Знания	• Познава възможностите за комбиниране на различни методи при формообразуване • Разбира последователността на прилагане на смесени техники (например формова основа плюс ръчно дооформяне) • Описва взаимодействието между различни силикатни маси при различните техники
Умения	• Избира подходяща техника или комбинация от техники според дизайна на изделието • Завършва формата чрез добавяне или изрязване • Следи за равномерността и структурната цялост на изделието
Компетентности	• Изгражда комплексни форми, съчетаващи различни техники, без компромис с качеството или визията
Резултат от учене 8.4	Оценява и коригира формата преди сушене и изпичане
Знания	• Описва често срещани дефекти при моделиране и формоване

ПРОЕКТ

	(напукване, деформация, въздушни джобове) • Разграничава етапите и времето за сушене и подготовка за печене • Разбира необходимостта от структурна стабилност преди термична обработка
Умения	• Оценява равномерност, дебелина и устойчивост на изделието • Нанася корекции чрез заглаждане, укрепване или дооформяне • Подготвя изделието за сушене и последваща обработка
Компетентности	• Гарантира качествен завършек на формата преди следващите етапи от технологичния процес
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава ръчни техники и техники за формоване и техните приложни характеристики • Обяснява стъпките, инструментите и принципите на формоване при работа със силикатни материали Част по практика на професията: • Изработва изделие чрез ръчно моделиране или формова техника • Комбинира методи и коригира формата преди сушене и печене
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	**Подбор и прилагане на декоративни техники (резба, глазура, печат и др.)**
Резултат от учене 9.1	Разпознава декоративните техники, приложими при силикатни изделия
Знания	• Изброява традиционни и съвременни техники за декориране: резба, гравиране, апликация, печат, глазура и др. • Разграничава основните видове глазури, оцветители и надглазурни бои • Описва технологичната последователност за прилагане на всяка техника
Умения	• Анализира декоративни примери и определя използваната техника • Избира подходяща техника според формата, материала и замисъла на изделието • Разграничава етапите, на които могат да се прилагат различни декори (преди/след първи печене и др.)
Компетентности	• Формулира подходящ декоративен подход, съобразен с функцията и естетиката на силикатния продукт
Резултат от учене 9.2	Прилага техники за повърхностна обработка и резба
Знания	• Познава инструментите за резба, гравиране, текстуриране и релефна обработка • Разграничава стиловете и ефектите, постигани чрез различни видове резба

ПРОЕКТ

	• Обяснява технологични особености при работа с влажна и кожено-суха глина
Умения	• Използва основни инструменти за създаване на текстури, линии и релефи • Прилага контролирана сила и техника при изрязване или гравиране • Работи с шаблони и подложки за повторяемост и симетрия
Компетентности	• Създава декоративна повърхност с равномерна структура и художествено въздействие
Резултат от учене 9.3	Глазира и оцветява силикатни изделия
Знания	• Дефинира видовете глазури – матови, прозрачни, металически, реактивни и др. • Разграничава методите на нанасяне: потапяне, изливане, пулверизиране, рисуване • Обяснява реакциите при изпичане и влиянието на температурата върху цвета и ефекта
Умения	• Подготвя глазура с необходимата консистенции • Нанася равномерно покритие върху изделие • Експериментира с глазури, комбинира цветове и постига целенасочени визуални ефекти
Компетентности	• Използва глазури и оцветители, за да засили концепцията и визуалната идентичност на изделието
Резултат от учене 9.4	Прилага техники за отпечатване, апликация и комбиниране на декори
Знания	• Дефинира техниките за печат (сито, монотипия, пренасяне на рисунка и др.) • Разграничава типове апликации (пластични, текстурни, смесени) • Описва принципи на композиция при комбиниране на различни техники
Умения	• Подготвя шаблони, печатни рамки или силиконови повърхности за отпечатване • Прилага апликация с различна пластичност и визуално въздействие • Комбинира декори с оглед на композиционна цялост
Компетентности	• Изразява стил и индивидуалност чрез съчетаване на декоративни техники върху силикатно изделие
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разграничава декоративни техники и техните визуални и технологични характеристики • Познава технологията на глазиране, оцветяване и комбиниране на декори Част по практика на професията: • Създава декоративна повърхност, използвайки избрана техника или комбинация от техники • Представя обоснован декоративен подход за конкретно изделие

ПРОЕКТ

Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	**Изпичане, обработка и довършване на силикатния продукт**
Резултат от учене 10.1	Подготвя изделието за първо изпичане
Знания	• Изброява етапите на сушене и значението им за качеството на крайния продукт • Описва рисковете от деформации, пукнатини и експлозии при неправилно сушене • Описва видовете пещи и техните технически характеристики
Умения	• Контролира влажността и стабилността на изделието преди изпичане • Подрежда изделията правилно в пещта, отчитайки форма, размер и материал • Избира подходяща програма и температурен режим
Компетентности	• Гарантира безопасна и ефективна подготовка на силикатни изделия за изпичане
Резултат от учене 10.2	Изпича изделия в съответствие с техническите изисквания
Знания	• Разграничава фазите на изпичане – нагряване, поддържане, охлаждане • Дефинира температурните диапазони за различни материали – глина, порцелан, глазура • Описва ефекта от различни температурни криви върху изделието
Умения	• Настройва пещта според спецификата на материала и декорацията • Наблюдава процеса и регистрира параметри при изпичане • Прилага основни мерки за безопасност при работа с пещи
Компетентности	• Провежда изпичане, осигуряващо структурна стабилност и визуален резултат
Резултат от учене 10.3	Обработва повърхността след изпичане
Знания	• Описва методи за механична и химична обработка – шлифоване, полиране, протичане • Описва принципи за подобряване на тактилните и визуални свойства на изделието • Разграничава ефекти при различни видове глазури и повърхности
Умения	• Използва подходящи инструменти за фино довършване • Обработва ръбове, основи и повърхности за безопасност и естетика • Почиства и подготвя изделието за представяне
Компетентности	• Постига завършен продукт с професионално качество на изработка и безопасна употреба

ПРОЕКТ

Резултат от учене 10.4	Оценява резултата от изпичане и обработка
Знания	• Дефинира критериите за успешно изпичане – цвят, здравина, цялост • Разграничава дефекти – пукнатини, мехури, неравномерна глазура • Описва възможности за корекции или повторна обработка
Умения	• Извършва визуална и тактилна проверка на изделието • Документира отклонения и предлага подобрения в технологията • Анализира съответствието с предварителната концепция
Компетентности	• Извършва обективна оценка на качеството на продукта след изпичане и довършване
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава последователността на технологичните етапи от сушене до довършителна обработка • Разграничава видовете дефекти и причините за тях Част по практика на професията: • Извършва изпичане и довършителни дейности съгласно технологичните изисквания • Представя завършен продукт, отговарящ на професионални стандарти
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 11	**Работа с материали като глина, порцелан, стъкло**
Резултат от учене 11.1	Разграничава свойствата на основни силикатни материали
Знания	• Дефинира физичните и химичните свойства на глина, порцелан и стъкло • Разграничава видове глина – фаянсова, шамотна, порцеланова, червена и бяла • Описва чувствителността на материалите към влажност, температура и механично въздействие
Умения	• Идентифицира подходящ материал за определена функция (декоративна или функционална) • Описва поведение на материалите при изработка, сушене и изпичане • Сравнява материали според визуални и тактилни характеристики
Компетентности	• Взема информирано решение за избор на материал, съобразено с проекта и условията на изработка
Резултат от учене 11.2	Подготвя материали за работа и моделиране
Знания	• Обяснява техники за подготовка на глина – месене, омесване, декантиране • Познава значението на влажността и консистенцията на материала

ПРОЕКТ

	• Описва специфики при подготовка на порцелан и стъкло
Умения	• Подготвя глина и порцелан в съответствие с изискванията за пластичност • Извършва предварителна подготовка на стъклени повърхности (рязане, шлайфане и др.) • Съхранява и обработва материали при подходящи условия
Компетентности	• Осигурява правилна подготовка на материалите като гаранция за качество и здравина на изделието
Резултат от учене 11.3	Използва специфични техники за оформяне на материали
Знания	• Разграничава методи: ръчно моделиране, щамповане, навиване, леене, формоване • Познава ограниченията и предимствата на материалите при всяка техника • Описва инструменти, използвани за оформяне на глина, порцелан и стъкло
Умения	• Прилага подходяща техника според избрания материал и желаната форма • Работи с различни инструменти при оформяне на повърхности и обеми • Създава базови форми чрез комбиниране на техники
Компетентности	• Реализира художествени и функционални форми, съобразени със спецификата на материала
Резултат от учене 11.4	Прилага безопасни и устойчиви практики при работа с силикатни материали
Знания	• Изброява рисковете при работа с фин прах, химикали и остри инструменти • Описва екологични и здравословни изисквания при съхранение и обработка на материали • Разграничава опасности при работа с порцеланови суспензии и стъклени парчета
Умения	• Използва лични предпазни средства при смесване, рязане, шлайфане и др. • Съхранява материалите по безопасен начин и маркира рисковите зони • Организира работната си среда така, че да минимизира отпадъци и загуби
Компетентности	• Гарантира безопасна, здравословна и отговорна работа с основни силикатни материали
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Познава видовете материали и техники, тяхното приложение и изисквания за безопасност • Разграничава характеристики и специфики на глина, порцелан и стъкло Част по практика на професията:

ПРОЕКТ

	• Подготвя и обработва материали, като демонстрира адекватен избор и работа с тях • Използва конкретна техника за оформяне на изделие от зададен материал
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 12	**Създаване на серия от изделия с концептуална и стилистична цялост**
Резултат от учене 12.1	Разработва тематична идея за серия от силикатни изделия
Знания	• Описва принципите на визуална и стилова консистентност в дизайна • Разграничава тематични, функционални и емоционални подходи в дизайна на серии • Описва влиянието на културни, природни и технологични фактори при създаване на дизайнерска концепция
Умения	• Формулира идея, тема и послание на серия от изделия • Скицира и описва основни характеристики на серията – форма, цвят, функция • Използва табло или друго визуално средство за аргументиране на концепцията
Компетентности	• Създава концепция за серия от силикатни продукти, демонстрирайки творчески подход и тематична насоченост
Резултат от учене 12.2	Планира формално и технологично изпълнение на серия от изделия
Знания	• Дефинира подходи за изграждане на функционално и композиционно единство в серия • Описва технически изисквания и ограничения при изработка на повтарящи се или вариативни форми • Изрежда системи за номериране, етикетиране и разпознаване на части от серия
Умения	• Определя конструктивни, технологични и декоративни елементи, които се повтарят или варират • Изготвя план за изпълнение на серията с времева последователност и описание на етапите • Избира и прилага подходящи техники и материали за последователна изработка
Компетентности	• Гарантира техническа и визуална съгласуваност при създаване на серия от изделия
Резултат от учене 12.3	Изработва серия от изделия с обединяваща стилова идентичност
Знания	• Дефинира стилистични елементи – форма, линия, цвят, текстура,

ПРОЕКТ

	повърхност • Разграничава роли на доминиращи и допълващи елементи в серия • Описва начини за поддържане на баланса между разнообразие и единство
Умения	• Изпълнява поне три изделия от серията, като прилага избрана техника последователно • Използва декоративни и конструктивни елементи така, че да запази идентичността на серията • Прецизира всяко изделие, като съблюдава неговата роля в цялата колекция
Компетентности	• Създава стилистично последователна серия от изделия, отговаряща на предварително заложената концепция
Резултат от учене 12.4	Документира и представя завършена серия от изделия
Знания	• Познава принципите за визуално и текстово представяне на дизайнерски колекции • Разграничава компоненти на портфолио или табло – описание, изображения, скици, технология • Познава формати за представяне пред клиенти, жури, публика
Умения	• Съставя текстово описание на концепцията, функциите и техниките • Подбира визуални материали за представяне на всяко изделие • Организира елементи (физически и дигитални) в табло, презентация или документ
Компетентности	• Представя серията по професионален начин, ясно аргументирайки нейната стилистична, функционална и техническа стойност
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава принципи на последователност и идентичност в серия от изделия • Демонстрира знания за композиционно и стилово изграждане на дизайнерска серия Част по практика на професията: • Изработва серия от минимум 3 изделия с визуално и функционално единство • Представя серията чрез кратко портфолио/табло/описание
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 13	**Представяне на авторски проект и художествена композиция**
Резултат от учене 13.1	Избира обекти, материали и техники за представяне на авторски силикатен проект
Знания	• Дефинира формати и подходи за художествено представяне на изделия (композиция, тематика, стил) • Разграничава композиционни принципи при подреждане на

ПРОЕКТ

	продукти и табла • Обяснява основни техники за подчертаване на творческата идея (осветление, фон, мащаб и цвят)
Умения	• Избира подходящи обекти и елементи за включване в презентацията • Комбинира материали и визуални средства в зависимост от целта на представянето • Организира пространствено подредбата на изделията в композиция
Компетентности	• Демонстрира умение да създава визуално въздействаща и концептуално обоснована композиция
Резултат от учене 13.2	Изготвя визуални материали за представяне на проект
Знания	• Описва формите на визуално представяне (фото-документация, табла, кратко описание, изложбен макет) • Разграничава стилове на художествено оформление според аудиторията • Познава основни принципи на графично оформление
Умения	• Изготвя визуално табло/папка/досие, съдържащо ключови фази от разработката • Подбира и редактира снимки, скици и текстове за съпровождаща документация • Използва аналогови или дигитални средства за оформление
Компетентности	• Представя етапите и концепцията на проект чрез естетически издържани визуални средства
Резултат от учене 13.3	Организира и представя авторска композиция или мини-експозиция
Знания	• Описва подходи за куриране на изложбено пространство • Разграничава роли в процеса на художествена презентация (автор, куратор, публика) • Разбира влиянието на пространството и осветлението върху възприятието
Умения	• Планира и реализира композиционно подредена презентация на обекти • Използва художествени и презентационни елементи (стойки, фонове, етикети) • Съобразява се с контекста на представянето – галерия, училище, онлайн платформа
Компетентности	• Представя по професионален начин авторския проект чрез съвкупност от естетика, структура и концепция
Резултат от учене 13.4	Презентира авторски проект пред публика
Знания	• Познава формати за устна и визуална презентация в областта на дизайна • Разбира принципите на ефективна комуникация и защита на проектна идея • Разпознава подходящ език и стил за представяне пред различни публики

ПРОЕКТ

Умения	• Изготвя презентационен план за представяне на проект • Презентира ясно и логично идеята, процеса и резултатите от работата си • Отговаря на въпроси и обосновава творчески и технически решения
Компетентности	• Представя професионално и убедително авторска творба в различни професионални и художествени контексти
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията: • Разпознава подходи, техники и композиционни принципи за представяне на авторски проект • Демонстрира разбиране за ролята на визуализацията в комуникацията на творческа идея Част по практика на професията: • Организира и реализира художествено представяне на завършен силикатен обект или серия • Изготвя табло или презентация, демонстриращи идея, процес и резултат
Средства за оценяване	Част по теория на професията: • Писмен изпит Част по практика на професията: • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Силикатен дизайн“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕРУ № … от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕРУ, поне 1 ЕРУ е от специфичната ПП)
III	4	ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 6, ЕРУ 7 ЕРУ 1, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 8 ЕРУ 2, ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 9 ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 10 ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 11 ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 10, ЕРУ 12 ЕРУ 3, ЕРУ 4, ЕРУ 5, ЕРУ 7, ЕРУ 11, ЕРУ 13

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Обучението по теория на професията „Силикатен дизайн“ се провежда в специализиран учебен кабинет или зала, оборудвана с индивидуални работни места за всеки обучаван, включващи маса и стол, съобразени с ергономичните изисквания. Осигурено е и работно място за обучаващия с необходимото техническо и дидактическо оборудване.

Кабинетът разполага с мултимедиен проектор, екран, аудио-визуална техника и компютър с достъп до интернет. Инсталирани са програмни продукти, използвани в процеса на обучение, презентационни приложения и софтуер за визуализация и техническо чертане. Обучението се подпомага от дъска (бяла или

ПРОЕКТ

черна), информационни табла, видеофилми, каталози, албуми и специализирана литература в областта на дизайна, силикатните технологии и художествената обработка на керамика, стъкло и порцелан.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Практическото обучение по професията „Силикатен дизайн“ се провежда в специализирана учебна зала и/или ателие, оборудвано с индивидуални работни места, включващи маси за скициране и проектиране, маси и плотове за ръчно моделиране, столове, шкафове за лични и работни материали. Работната среда осигурява условия за изпълнение на последователните етапи от дизайнерския процес – от скициране и моделиране до формуване, декориране и термична обработка на изделията.

Основното оборудване включва електрически пещи за бисквитно и глазурно изпичане, въртящи шайби (колела) за моделиране, маси за леене в гипсови форми, умивалници с водоснабдяване, мивки и системи за отстраняване на прахови и газови емисии. Налични са шкафове за съхранение на сухи и влажни изделия, рафтове за форми и декорирани елементи, гардероби за облекло, огледала и вентилационни средства.

Учебната база включва и оборудване за работа със стъкло: инструменти за рязане и студена обработка на стъкло (стъкларски ножове, клещи за отчупване, диамантени пили, настолен електрически шлайф с водно охлаждане), електрически пещи, огнеупорни подложки и форми, графитни инструменти, материали за художествена обработка. Осигурени са защитни средства, вентилация и контейнери за безопасно събиране на стъклени отпадъци.

Осигурено е оборудване за ръчна работа – различни видове четки, писци, стъргалки, шпатули, стъкла и инструменти за оформяне, скалпели, дървени и метални калъпи, гипсови форми, шублери и други средства за измерване и декориране. Работи се с материали като глина, порцелан, гипс, цветни глазури, надглазурни бои, оксиди, дикьол, терпентин, лепила, разредители и специализирани пигменти.

Материалната база включва също и мостри, табла с образци, албуми с технологични процеси, визуални и фотографски документи, които подпомагат художествената и техническата оценка на изделията. Учебната среда позволява практикуване на техники като ръчно моделиране, формуване чрез изливане, работа с гипсови калъпи и декориране чрез глазиране и надглазурно рисуване.

Нормативните изисквания към учебната база са съобразени с видовете дейности, извършвани в нея – от идеен проект и художествена скица до изработка на финален силикатен продукт и неговата художествена оценка. Базата отговаря на технологичните, ергономичните, хигиенните и методическите изисквания за безопасна и креативна работа със силикатни материали и в условия на термична обработка.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалност „Дизайн на порцелан и стъкло“ или „Керамика“ и други, подходящи за съответната дисциплина, специалности от професионално направление-„Администрация и управление“ и „Икономика“ от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, от професионално

ПРОЕКТ

направление „Теория на изкуствата“ и „Изобразително изкуство“ от областта на висше образование „Изкуства“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления" (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация "учител", ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.

ПРОЕКТ